

แบบรายงานการจัดการความรู้

มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ การถอดประสบการณ์ใหม่
 ของการทำงานวิจัยให้สำเร็จ จนถึงการตีพิมพ์ และทำได้อย่างต่อเนื่อง
 ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 2 KPI 2.7
 ประเด็นการจัดการความรู้ ด้านงานวิจัย

ผู้ให้ความรู้ ชื่อ ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ จรัสแสงไพศาล รหัสบุคลากร 5990141 วิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์

1. หลักการและเหตุผล/ ความสำคัญ/ ประเด็นปัญหา

การทำงานวิจัยให้สำเร็จและได้ตีพิมพ์ในวารสารที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ และทำได้อย่างต่อเนื่องนั้น สำหรับอาจารย์ที่เป็นสายการสอน และลักษณะวิชาที่สอนนั้นเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาคปฏิบัติก่อนขึ้นรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรม และการสอนในคลินิก ที่จะต้องมีการสอนและดูแลอย่างใกล้ชิด โดยตลอดหลักสูตร เวลาที่จะได้ทำงานวิจัยนั้น จะเหลือไม่มาก แต่งานวิจัยก็เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับ อาจารย์ผู้สอนที่จะต้องมีความคิดใหม่เพื่อพัฒนาความรู้เดิม ให้ได้วิธีการรักษาที่มีปัญหาน้อยที่สุด และสามารถทำได้รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

งานวิจัยของคณาจารย์ที่ได้ผ่านการสอน และผ่านการรักษาผู้ป่วย มาเป็นเวลานาน จะมีส่วนของประสบการณ์การรักษาสอดแทรกเข้าไปในงานวิจัย ในการตั้งคำถามให้ได้คำตอบที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำกลับไปรักษาผู้ป่วย ด้วยวิธีการและเทคนิคการรักษาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

คณาจารย์ผู้สอนด้านภาคปฏิบัติและภาคคลินิก มักจะประสบปัญหาของการหาเวลาให้เพียงพอต่องานวิจัย หากไม่ใช่เป็นความชอบ ในการตั้งคำถาม การค้นคว้า การศึกษาและวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว มักจะไม่สามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จ และการจะทำได้อย่างต่อเนื่องนั้น ยิ่งจะต้องมีแรงผลักดันจากความชอบเป็นส่วนตัว ที่มากเป็นพิเศษร่วมไปด้วย ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ จรัสแสงไพศาล เป็นบุคคลตัวอย่างท่านหนึ่งที่คณาจารย์ของวิทยาลัยมักจะกล่าวถึงความชอบบวกกับความสามารถด้านวิจัยของท่าน

ประเภทของความรู้ เป็นความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

ที่มาของความรู้ เจ้าของความรู้ ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ จรัสแสงไพศาล สังกัด วิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์

วิธีดำเนินการ

1. สัมภาษณ์อาจารย์ผู้ที่จะถอดประสบการณ์เพื่อให้ได้แนวคิดและแนวปฏิบัติ
2. เผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อคณาจารย์ผู้สนใจที่ต้องการทำวิจัยให้สำเร็จและทำได้อย่างต่อเนื่อง
3. กระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้ที่รักการทำวิจัย
4. ติดตามผลการเผยแพร่ไปยังคณาจารย์ทั่วไปโดยจัดทำแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นส่วนตัวถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการเพื่อที่จะได้นำไปวิเคราะห์และปรับปรุงให้ได้วิธีการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. นำวิธีการที่ได้ปรับแล้วมาเผยแพร่ต่อไปอีก เพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับสูงขึ้นไปอีก

เป็นที่คาดหวังว่าจะได้ผลงานวิจัยจากคณาจารย์สายการสอนผู้ต้องมีการกิจ ด้านการสอนภาคปฏิบัติและภาคคลินิก ดีพิมพ์มากขึ้น โดยเป็นงานวิจัยที่จะสามารถนำไปปรับ ใช้ในการรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทถอดประสบการณ์ ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ จรัสแสงไพศาล

1. ความเป็นมาของการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

เริ่มแรกจากการทำวิจัยขณะศึกษาระดับปริญญาตรี อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอาจารย์ที่ ให้อิสระแก่นักศึกษา ในการได้ใช้ความคิดเลือกงานที่จะทำวิจัย โดยอาจารย์จะมีกรอบของงานวิจัยให้เลือกจำนวนหนึ่ง พร้อมกับแนะนำแหล่งข้อมูลที่ควรไปศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้ทำวิจัยในสิ่งที่สนใจจะค้นคว้าหาคำตอบ และประมาณได้ว่าจะสามารถทำได้สำเร็จตามระดับความรู้ในขณะนั้น เมื่อ สามารถทำวิจัยได้จนเสร็จสิ้นและส่งผลงานไปประกวดก็ได้รับรางวัลมา เป็นเกียรติประวัติและความภูมิใจ และในใจลึกๆก็มักอยากจะทำวิจัยอีก

เมื่อได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา ยังได้อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่เอาใจใส่นักศึกษาและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี สามารถเข้าถึงและปรึกษาหารือได้ในทุกครั้งที่มีปัญหา และเป็นอาจารย์ที่ยอมรับฟังเหตุผลของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีกำลังใจและเข้าใจในงานวิจัยเป็นอย่างดี จนสามารถ ทำได้เสร็จสิ้นอย่างมีความสุข ทั้งยังได้รับรางวัลอีกเมื่อนำไปประกวด เป็นความประทับใจอีกครั้งหนึ่ง และรู้สึกมั่นใจมากขึ้นว่าตนเองสามารถทำงานวิจัยได้

สำหรับการวิจัยต่อมาเกิดขึ้นจากการที่ได้ฟังบรรยายในงานประชุมหนึ่ง แล้วเกิดความสงสัยว่าเป็นจริงอย่างที่ผู้บรรยายได้บอกหรือไม่ และเก็บเป็นความสงสัยร่วมกับการพยายามหาคำตอบจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตลอดมา เมื่อไม่สามารถหาคำตอบได้ก็คิดจะทำวิจัย แต่ในขณะนั้นเป็นทันตแพทย์ใช้ทุนที่โรงพยาบาลต่างจังหวัดไม่สามารถหาทุนได้มากพอจะส่งเสริมการวิจัยได้ จึงล้มเลิกความคิดไป จนกระทั่ง ได้เป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยรังสิต ได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าสาขาวิชา ในการแนะนำแหล่งดำเนินการวิจัย ฟังต้อง ใช้เครื่องมือพิเศษที่มีราคาสูง บวกกับหลักสูตรของวิทยาลัยทันตแพทย์ ที่กำหนด ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องทำวิจัย จึงได้ศึกษามาร่วมทำวิจัยในส่วนที่แตกแขนงออกไป เป็นการลดปัญหาที่ได้กล่าวไปแล้วว่าคณาจารย์ที่สอน

ทางคลินิกจะมีเวลาน้อยสำหรับงานวิจัย อีกทั้งมหาวิทยาลัยรังสิตยังสนับสนุนทุนวิจัย ทำให้ได้งานวิจัยที่มีหลายชิ้นงานและได้คำตอบหลากหลายมากขึ้นทั้งยังได้ร่วมงานกับนักวิจัยอื่นๆที่สนใจในด้านเดียวกัน ที่เข้ามาร่วมปรึกษาหารือเกิดเป็นกลุ่มเพื่อนวิจัยที่มีความสนใจร่วมกัน จัดเป็นการทำงานที่เพิ่มพลังบวกและรู้สึกสนุกกับงาน สามารถผลิตงานออกมาได้หลายชิ้น โดยเป็นผู้วิจัยหลักบ้างผู้วิจัยร่วมบ้าง

2. วิธีการ - ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จ

เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วม อุปสรรค ปัญหา วิธีแก้ไข

ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ กล่าวว่า งานวิจัยที่ทำส่วนมากจะเริ่มจากความสงสัยก่อน หลังจากพยายามหาคำตอบจากการวิจัยก่อนหน้าแล้ว บางคำถามก็ยังได้คำตอบที่ไม่ชัดเจน บางคำถามก็ยังไม่มีความตอบ หากจริงจังกกับการต้องการคำตอบจะเกิดเป็นงานวิจัยขึ้นมา ส่วนสำคัญอีกอย่างหนึ่งน่าจะเป็นการขบคิด เมื่อได้คำตอบจะรู้สึกสนุก การทำงานวิจัยจะไม่ต่างจากการทำงานปกติ ต้องมีการวางแผน ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำวิจัยถือเป็นเรื่องปกติ หรือคำตอบที่ได้มาอาจจะไม่ใช่สิ่งที่คิด ก็ต้องพยายามหาเหตุผลมาอธิบาย บางปัญหาอาจรู้สึกท้อ จะพักไว้ก่อนจนมีกำลังใจแล้วจึงกลับมาทำต่อ

ผศ.ทพ.ทักษ์สิทธิ์ สรุปได้ว่าสิ่งสำคัญมากในการทำวิจัยคือ

1. เวลา งานวิจัยที่ต้องทำเองทั้งหมดจะกินเวลามากซึ่ง โอกาสจะเป็นไปได้ยากสำหรับอาจารย์ที่สอนสายคลินิก ควรจัดหาผู้ร่วมงานให้เหมาะสมกับงานวิจัย
2. งบประมาณ การทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัสดุทางทันตกรรมจะมีค่าใช้จ่าย ในการขึ้นรูปชิ้นงานและค่าทดสอบที่ค่อนข้างสูง ทำให้ขึ้นรูปชิ้นงานได้จำนวนจำกัด หากต้องการได้รับการตอบรับตีพิมพ์ในวารสารที่มีอันดับสูง
3. อุปกรณ์สนับสนุน หากมหาวิทยาลัยหรือคณะมีอุปกรณ์สนับสนุนการทำวิจัย จะช่วยประหยัดงบประมาณวิจัยได้ รวมถึงประหยัดเวลา ในการเตรียมชิ้นงานต่างๆ เช่น เตรียมชิ้นงานที่มหาวิทยาลัยรังสิตก่อนไปทดสอบที่สถาบันที่มีเครื่องมือทดสอบ เพราะการเดินทางไปแต่ละครั้ง ใช้เวลาค่อนข้างนาน
4. อาจารย์ที่ปรึกษาที่เคยได้ส่งสอนอบรมมา หรือผู้สนับสนุน ช่วยให้ไม่รู้สึกที่ต้องทำคนเดียวแล้วเหนื่อยหรือการมี เครือข่ายที่เป็นเพื่อนผู้ร่วมสนใจ ในสิ่งเดียวกัน สามารถช่วยให้แก้ปัญหาบางอย่างที่ต้องอาศัยความรู้นอกสาขาได้
5. ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าได้เรียนรู้จากประสบการณ์

ปัจจุบันผลงานวิจัยที่ได้ทำ มีการต่อยอดเป็นนวัตกรรม แล้วนำนวัตกรรมนั้นกลับมาทำวิจัยอีกครั้งเพื่อทดสอบปัญหาที่พบ ซึ่งนวัตกรรมนั้นหากมีการพัฒนาต่อยอดก็อาจจะสามารถนำไปพัฒนาเชิงพาณิชย์ได้ แต่ยังคงติดปัญหาเรื่องของกระบวนการผลิตซึ่งต้องอาศัยความชำนาญ รวมไปถึงผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยก็นำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วย นอกจากนี้ยังเผยแพร่ไปยังบุคคลภายนอกผ่านการตีพิมพ์ในวารสารทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ

สรุป ความคิดแนวทาง ถึงผู้ที่ต้องการดำเนินการทำวิจัยให้

“สนุก” “เกิดประโยชน์” และ “เหมาะสมกับเวลาที่มีอยู่”

เมื่อครั้งเรียนระดับมัธยม คุณครูท่านหนึ่งพูดก่อนเริ่มเรียนว่า “อะไรที่เรารู้สึกสนุก จะทำให้เราทำมันออกมาได้ดี เพราะฉะนั้นถ้าเรารู้สึกไม่ชอบอะไร ให้ลองทำใจให้รู้สึกสนุกกับมันดู เราก็อาจจะทำมันออกมาได้ดีกว่าที่คิด” เป็นประโยคที่คิดเอามาใช้ตลอดเวลาเจออะไรที่ไม่ชอบ แต่ก็ต้องลงมือทำ

ในความรู้สึกทำวิจัยจะไม่คาดหวังว่าผลจะต้องออกมาว่าเกิดความแตกต่างและเป็นผลในทางดี ผลที่ได้ออกมาบางครั้งอาจจะออกมาแนวลบ จะได้ประโยชน์เหมือนกัน ดังนั้นการทำวิจัยแบบไม่คาดหวังกับผลว่าทุกอย่างต้องดูดี ไม่อย่างนั้นจะตีพิมพ์ไม่ได้ ก็น่าจะทำให้ไม่เครียดกับการทำวิจัยจนเกินไป